

STORTINGET

Innst. 334 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:115 S (2020–2021)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell-Børge Freiberg og Hanne Dyveke Søttar om å bidra til at Nordland Kunst- og filmhøgskole og NTNU får nødvendig bistand i en overgangsperiode

---

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen bidra til at Nordland Kunst- og filmhøgskole og NTNU får nødvendig bistand i en overgangsperiode.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Høyre, Marianne Synnes Emblemsvåg, Kent Gudmundsen, Turid Kristensen og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Nina Sandberg og Torstein Tvedt Solberg, fra Fremskrittspartiet, lederen Roy Steffensen og Hanne Dyveke Søttar, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Marit Knutsdatter Strand, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, fra Venstre, Solveig Schytz, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, viser til

representantforslaget. Forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim har uttalt seg om forslaget i brev av 5. mars 2021. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser til at den har mottatt flere skriftlige innspill i saken.

Komiteen viser til representantforslaget og merker seg at Nordland kunst- og filmhøgskole (NKFS) er Norges og Skandinavias eneste tilbyder av bachelorprogram innen bevegelige bilder. Bachelorstudiet Bevegelige bilder ved Nordland kunst- og filmhøgskole ble akkreditert av NOKUT i 2017. Bachelorprogrammet i bevegelige bilder bygger på skolens lange tradisjoner innenfor feltene kunst og film, og programmet er utviklet av kunstnere og filmskapere som har sitt virke i krysningfeltet mellom disse to kunstretningene. I dag eies Nordland kunst- og filmhøgskole av Nordland fylkeskommune, som hittil har helfinansiert høgskolen uten statlig tilskudd. Fylkeskommunen har også finansiert en omfattende infrastruktur som gjør at NKFS har topp moderne fasiliteter som kan imøtekomme kravene for en filmutdanning på høyeste nivå. Komiteen merker seg at utfordringer knyttet til finansiering av skolen har dukket opp fordi fylkeskommunen har ikke rom i sitt budsjett til å videreføre finansieringen av en høgskole. NKFS og må derfor finne en annen finansiering for å kunne videreføres.

Komiteen viser til at det var en samlet komité som samlet seg om merknaden i innstillingen om statsbudsjettet for 2021 (jf. Innst. 12 S (2020–2021)):

«Komiteen ser behovet for å opprettholde Nordland kunst- og filmhøgskole. Komiteen er kjent med at lærestedet må avvikle driften våren 2022 medmindre det sikres overgangsfinansiering. Komiteen ser at dette lærestedet gjennom bachelorutdanningen i Bevegelige

Bilder, gir et utdanningstilbud som er unikt i Norge og som samfunnet har behov for. Komiteen vil videre understreke betydningen av tilbudet for utviklingen av både Lofotregionen og den større Barentsregionen.»

Komiteen har dermed vært svært tydelige på at den er positiv til en videreføring av skolen. Komiteen er derfor glad for initiativet som er tatt for å legge til rette for et samarbeid med NTNU, og viser til at NKFS våren 2020 innledet en prosess med NTNU/Fakultet for arkitektur og design/Kunstakademiet i Trondheim, med henblikk på å utrede muligheten for en innlemming av NKFS i NTNU.

Komiteen viser til høringsinnspillet fra Nordland fylkeskommune, der fylkeskommunen som eier viser til at de er i dialog med viktige aktører for en mulig overtakelse av skolen, og det er etablert et tett og nært faglig samarbeid med NTNU, med et felles ønske om å kunne finne sammen.

Komiteen viser til at Bachelorstudiet Bevegelige bilder ved Nordland kunst- og filmhøgskole (NKFS) ble akkreditert av NOKUT i 2017, men at skolen ikke er akkreditert som høgskole etter universitets- og høyskoleloven. Komiteen registrerer at alle studenter ved NKFS nå er tatt opp på det akkrediterte bachelorstudiet, og at skolen ikke har fagskolestudenter som kan utløse offentlige tilskudd skolen hadde etter fagskoleloven.

Komiteen registrerer at NKFS er i dialog med NTNU om mulig innlemming i Kunstakademiet Trondheim. Komiteen mener en innlemming av NKFS i en akkreditert institusjon vil være en god løsning slik situasjonen står nå, der denne institusjonen søker om midler til studieplasser på ordinært vis opp mot de årlige budsjettprosessene.

Komiteen ber regjeringen vurdere tildeling av studieplasser til Bachelorstudiet Bevegelige bilder så snart dette er mulig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil framheve at komiteen lenge har vært kjent med at NKFS må avvikle driften våren 2022, med mindre det sikres overgangsfinansiering. Disse medlemmer var derfor skuffet over at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet valgte å ikke bevilge nødvendige midler til NKFS i sitt budsjettforlik for statsbudsjettet for 2021. Disse medlemmer advarte før budsjettet ble vedtatt om at dette ville bety at høgskolen må avvikles, og oppfordret partiene i posisjon til å omprioritere for å sikre de få studieplassene som skal til for å sikre skolens framtid.

Disse medlemmer viser til høringsinnspillene, der NKFS ber om midler i en overgangsperiode for å sikre skolens drift fram til en langsiktig løsning er på plass. Disse medlemmer viser også til innspillet fra Vågan kommune, som understreker at midlene ikke kun skal

gå til selve fusjonen, men også drift av tilbudet frem til fusjonen er ferdigstilt.

NKFS er en offentlig høgskole, som tidligere har fått tilskudd fra fylkeskommunen i egenskap av fagskole. Disse medlemmer ser ikke høyere utdanning som et fylkeskommunalt ansvar, og mener det er avgjørende at regjeringen så raskt som mulig, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, sørger for at NKFS tildeles nødvendige midler til drift fram til en langsiktig løsning er på plass.

Uten nødvendig overgangsfinansiering vil et unikt og velrennomert utdanningstilbud og fagmiljø gå tapt, og dette vil gå ut over enkeltstudenter, og den større regionen i nord, og svekke mangfoldet i norsk høyere utdanning. Disse medlemmer støtter derfor representantforslagets forslag til vedtak.

Disse medlemmer vil understreke at tilbudet ved Nordland kunst- og filmhøgskole bidrar til en mangfoldig universitets- og høgskolesektor, og at diversiteten i sektoren blant annet sikres ved at loven ikke stiller et generelt krav om akkreditering på institusjonsnivå.

Disse medlemmer er skuffet over at Fremskrittspartiet, som fremmer representantforslag med henvisning til at Nordland kunst- og filmhøgskole trenger overgangsfinansiering, nå presiserer at statlig bistand ikke nødvendigvis betyr finansiering. Dette sent introduserte forbeholdet bidrar nok en gang til usikkerhet om Fremskrittspartiets vilje til å sikre de nødvendige studieplassene i en overgangsfasen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet understreker at Arbeiderpartiet i hele prosessen har vært en pådriver for at Nordland kunst- og filmhøgskole skal opprettholdes. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett for 2021 foreslo 3 000 nye studieplasser, som ville gitt rom for å finansiere de nødvendige studieplassene ved NKFS i 2021.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til flere skriftlige innspill, der det tas til orde for at NKFS skal sikres en overgangsfinansiering. Disse medlemmer mener at «nødvendig bistand» ikke kun må forstås som overgangsfinansiering eller tilsvarende økonomiske forhold.

Disse medlemmer viser til at Nordland fylkeskommune som skoleeier har ansvar for at man startet opptak av studenter før det var avklart tildeling av studieplasser, og at skolen dermed også har påtatt seg ansvaret for midlertidig videreføring av drift og opptak av nye studenter frem til man har fått på plass en akkreditering eller innlemming av NKFS i akkreditert institusjon. Disse medlemmer registrerer at fylkesrådet i Nordland vil gå til fylkestinget med en sak for å få utvidet mulighet til å arbeide med overføring av utdanning

gen til en akkreditert institusjon i universitets- og høgskolesektoren, og få midler til forlenget drift.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:115 S (2020–2021) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell-Børge Freiberg og Hanne Dyveke Søttar om å bidra til at Nordland Kunst- og filmhøgskole og NTNU får nødvendig bistand i en overgangsperiode – vedlegges protokollen.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 13. april 2021

Roy Steffensen

leder

Mona Fagerås

ordfører

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT***Forsknings- og høyere utdanningsministeren*

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1222-

5. mars 2021

Representantforslag 8:115 S (2020-2021)

Nordland kunst- og filmhøyskole var i utgangspunktet en fagskole, med tilskudd over Kunnskapsdepartementets budsjett, forvaltet av Nordland fylkeskommune. I 2013 startet fagskolen opp prosjektet "Fra fagskole til høyskole". Fagskolen videreutviklet de to fagskoleutdanningene til en treårig bachelorutdanning i bevegelige bilder. Bachelorutdanningen fikk akkreditering fra NOKUT i 2017. Fra og med høsten 2019 er det kun bachelorstudenter, ikke fagskolestudenter, ved Nordland kunst- og filmhøyskole, og skolen kan derfor ikke få fagskoletilskudd. Akkrediteringen av fagskoleutdanningen ved skolen gjelder imidlertid fortsatt.

Stortinget vedtok endringer i universitets- og høyskoleloven om statstilskudd til private høyskoler, med virkning fra 1. januar 2020. Etter loven § 8-3 første ledd må private høyskoler som hovedregel ha institusjonsakkreditering fra NOKUT for å kunne søke om statstilskudd. Denne endringen må sees i sammenheng med regjeringens ambisjon om å løfte kvaliteten i høyere utdanning og sikre sterke institusjoner og fagmiljøer. Dette var målet med strukturreformen, som skulle samle ressursene på færre, men sterkere institusjoner, jf. Meld. St. 18 (2014-2015) *Konsentrasjon for kvalitet*, som Stortinget sluttet seg til i juni 2015.

Som privat høyskole har Nordland kunst- og filmhøyskole anledning til å søke om institusjonsakkreditering eller gå i dialog om mulig sammenslåing med institusjoner som er institusjonsakkrediterte.

Etter loven § 8-3 andre ledd kan private høyskoler søke departementet om unntak fra kravet om institusjonsakkreditering dersom det er særlig samfunnsmessige behov for utdanningen. Lovens forarbeider, jf. Prop. 9 L (2019–2020), forutsetter at denne unntaksbestemmelsen praktiseres snevert og ikke skal være en alternativ vei for å få statstilskudd. Private

høyskoler som har eller får institusjonsakkreditering, eller som eventuelt skulle få unntak fra kravet om institusjonsakkreditering, har ikke et automatisk krav på statstilskudd, men må søke om dette. Departementet behandler søknadene i de årlige budsjettprosessene. Hvorvidt søknadene godkjennes, avhenger av politiske prioriteringer. Stortinget beslutter i behandlingen av de årlige statsbudsjettene hvilke private høyskoler som skal få statstilskudd og nivået på tilskuddet.

Universiteter og høyskoler får en årlig rammebevilgning over Kunnskapsdepartementets budsjett som gir dem et strategisk handlingsrom, ved at de selv kan prioritere aktiviteter de vil satse på for å nå sektor- og virksomhetsmålene. NTNU har i 2021 en rammebevilgning på over 7,3 mrd. kroner. Jeg legger dermed til grunn at NTNU har økonomisk handlingsrom til å finansiere et forprosjekt om eventuelt samarbeid mellom Kunstakademiet i Trondheim og Nordland kunst- og filmhøgskole.

Avslutningsvis vil jeg peke på at det er flere private høyskoler som har andre finansieringskilder enn statstilskudd. Universitets- og høyskoleloven regulerer bare kravene for å kunne få tilskudd gjennom tilskuddsordningen for private høyskoler over Kunnskapsdepartementets budsjett. En privat høyskole kan få tilskudd eller annen finansiering fra andre instanser, for eksempel kommunale eller fylkeskommunale tilskudd.

Med hilsen

Henrik Asheim

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur

